

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁLLTO03

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szakigazgatás I.

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Special administration I.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják): államtudományi osztatlan mesterképzési szak

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Balogh-Békesi Nóra PhD. egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja az állam gazdasági szerepvállalásának, az egyes piacokon jelentkező feladatainak, a gazdasági ágazatokhoz kapcsolódó közigazgatási feladatoknak és eszközöknek a bemutatása. Az utóbbi években - különösen a 2008-as globális gazdasági válság hatására - az állam gazdasági beavatkozásával kapcsolatos nézetek, az állam szerepvállalásának területei és mélységei lényegesen átalakultak. Megújult a közigazgatás eszközzrendszere, amelynek segítségével az állam a piacok működését, a gazdasági szereplők tevékenységét befolyásolja. Ezek a folyamatok indokolják, hogy részletesen vizsgáljuk a kormányzat gazdasági befolyásolásának célját, indokait, leírjuk és elemezzük azokat a közigazgatási intézményeket (ágazati programok, szabályok, szervezetek) és eszközöket, amelyek a gazdaság működését befolyásolják. Az oktatás az igazgatási-jogi eszközök bemutatásán túl komplex módon áttekinti az egyes gazdasági területeket és azokat az argumentumokat, amelyek a kormányzat beavatkozását generálják. A közpolitikai területek feldolgozása széleskörű módszertani eszközökkel történik (pl. szakirodalom feldolgozása, esettanulmány, szituációs helyzetgyakorlat, közigazgatási döntések elemzése). A tárgy elsősorban a nemzeti intézményrendszerre fókuszál, de figyelmet fordítunk arra a keretrendszerre és mozgástérre is, amelyet az Európai Unió és a globális gazdasági folyamatok jelentenek a tagállamok, illetve a nemzetállamok számára.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course aims to introduce the intervention of the state to the economy and to the private sector. The main focus is on the role of the government and tasks in certain markets and in the private sectors. In recent years, especially due to the negative effect of the global fiscal and economic crisis started in 2008, the concepts and the reality of the importance of government to the private sector and market have been transformed and one would say increased. The new set of policy instruments and measures has been introduced in order to stabilise the market and influence the interactions and operations of business actors. Due to these significant changes and transformation in the field of economic policies, it is important to revisit and understand the changing nature of goal and role of the government in the field of economic sector and analyse the course of government action that is intended to influence or control the behavior of the economy (implementing programs, issuing regulations, creating organizations). The course implies a complex approach towards analysing government policies focusing on the following aspects: the administrative-regulative instruments, institutional framework and an overview on the factors that justify the government intervention to market cycles. During the course many areas of economic policies will be introduced and analysed by utilizing various learning methods (literature review, case study, team work). The course primarily focuses on the Hungarian institutional system, but it also pays attention to the larger framework namely to the European Union policies and global economic perspective.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az állam gazdasági, politikai és társadalmi összefüggéseit, nemzetközi és regionális mozgásterét illetően.

Képességei: Képes a kormányzati modellek és technikák szakszerű és komplex megközelítésére.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális közigazgatási kérdések, feladatok végig gondolását és a megfelelő források alapján történő kidolgozását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The economic, political and social contexts of the state internationally and regionally.

Capabilities: Adopting a professional and complex approach to models and techniques of governance.

Attitude: An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: He/she tackles complex and special public administration issues and tasks largely independently, and uses adequate resources for their solution.

11. Előtanulmányi követelmények: Közteherviselés - adójog [ÁKPTO04]

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika

Nappali tagozat

	Időpont	Az előadás témája	Terem
1	2025.09.09. 10:00 -11:45	Az állam szerepének változása a gazdaság befolyásolása terén. A gazdasági közigazgatás fogalma, céljai, eszközrendszere	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.
2	2025.09.16. 10:00 -11:45	Gazdasági alkotmányosság A kisajátítás, mint a tulajdonjog elvonásának jogállami eszköze	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.
3	2025.09.23. 10:00 -11:45	A piaci szereplők bevonása az egyes közfeladatok megvalósításába Az állami és az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.
4	2025.09.30. 10:00 -11:45	Piacfelügyelet. A gazdasági verseny tisztaságának felügyelete.	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.
5	2025.10.07. 10:00 -11:45	A pénz-, tőke- és biztosítási piac felügyelete	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.
6	2025.10.14. 10:00 -11:45	Az állami beavatkozás területei és eszközei a munkaerőpiacon, munkaügyi igazgatás	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.
7	2025.10.21. 10:00 -11:45	A kereskedelem igazgatása Az ipar igazgatása	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.
8	2025.10.28. 10:00 -11:45	Fogyasztóvédelem	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.
9	2025.11.04. 10:00 -11:45	Agrárigazgatás és a vidékfejlesztés.	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.
10	2025.11.11. 10:00 -11:45	Birtokpolitika. Az ingatlan-nyilvántartás	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.
11	2025.11.18. 10:00 -11:45	Építésügyi igazgatás és örökségvédelem	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.
12	2025.11.25. 10:00 -11:45	A környezetvédelem igazgatása. A hírközlés igazgatása	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.
13	2025.12.02. 10:00 -11:45	jelenléti Moodle zárthelyi dolgozat	LUD.FŐ.ÉP. III. ea.

Levelező tagozat

	Időpont	Az előadás témája	Előadó	Terem
1	2025.11.14. 16:00-19:45	Az állam szerepének változása a gazdaság befolyásolása terén. A gazdasági közigazgatás fogalma, céljai, eszközrendszere Gazdasági alkotmányosság. A kisajátítás, mint a tulajdonjog elvonásának jogállami eszköze. A piaci szereplők bevonása az egyes közfeladatok megvalósításába Az állami és az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás Piacfelügyelet. A gazdasági verseny tisztaságának felügyelete. A pénz-, tőke- és biztosítási piac felügyelete Fogyasztóvédelem	Dr. Szabó Tamás	LUD. FŐ. ÉP. I. ea.
2	2025.11.28. 16:00-19:45	Agrárigazgatás és a vidékfejlesztés. Birtokpolitika. Az ingatlan-nyilvántartás <i>jelenléti Moodle zárthelyi dolgozat</i> Az állami beavatkozás területei és eszközei a munkaerőpiacon, munkaügyi igazgatás A kereskedelem igazgatása Az ipar igazgatása Építésügyi igazgatás és örökségvédelem A környezetvédelem igazgatása. A hírközlés igazgatása	Dr. Mikó Zoltán + Dr. Sáfrán József	LUD. FŐ. ÉP. I. ea.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 7. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles nappali tagozaton minimum 10 előadáson, levelező tagozaton minimum 1 előadáson részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, nem szerez aláírást. A távollétet a hiányzást követő első foglalkozás időpontjáig kell igazolni a tárgyfelelősnek email útján.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A foglalkozásokon való aktív részvétel valamint a zárthelyi dolgozat eredményes megírása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A foglalkozásokon való részvétel a 14. pontban rögzítettek szerint. A zárthelyi dolgozat eredményes megírása (50% + 1 pont elégséges).

A jelenléti Moodle zárthelyi dolgozat időpontja nappali tagozaton: 2025. 12. 02. 10.00.-10.45. (13. előadás időpontjában).

A jelenléti Moodle zárthelyi dolgozat időpontja levelező tagozaton: 2025. 11. 28. 17.00.-17.30. között (a 2. előadás időpontján belül)

A zárthelyi dolgozat sikertelen megírása vagy elmulasztása esetén egy alkalommal pót zárthelyi dolgozat írható a póthéten.

A pót zárthelyi dolgozat (jelenléti Moodle) időpontja: 2025. 12. 09. 17.00.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

- IMRE Miklós (szerk.): *Szakigazgatás I.* Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest, 2019.
- LAPSÁNSZKY András (szerk.): *Közigazgatási jog – Szakigazgatásaink elmélete és működése*, CompLex Wolters Kluwer, Budapest, Magyarország, 2020. – meghatározott, az előadások témájához kapcsolódó részei
- STIGLITZ, Joseph E.: *A kormányzati szektor gazdaságtana*. KJK - Kerszöv, Budapest, 2000.
- előadásokon, gyakorlatokon elhangzottak

17.2. Ajánlott irodalom:

- BÁGER Gusztáv–VÍGVÁRI András: *Államreform, közpénzügyi reform. Nemzetközi trendek és hazai kihívások*. Állami Számvevőszék Fejlesztési és Módszertani Intézet, Budapest, 2007.
- BENCSIK András (szerk.): *Közigazgatási jog - Különös rész 1.* Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2018.
- STIGLITZ, Joseph E.: *Economics of the Public Sector*. 4th edition. W. W. Norton Company, 2015.

Budapest, 2025. augusztus 31.

Dr. Balogh-Békesi Nóra

tárgyfelelős, egyetemi docens